

Sygn. akt III RC 90/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Trzebnicy III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodnicząca SSR Jadwiga Zawadzka Protokolant Renata Fiet

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. w Trzebnicy

sprawy z powództwa

małoletniej M. K. (1) ur.(...) reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową M. K. (2)

przeciwko

M. K. (3)

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty od pozwanego M. K. (3) zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 21 listopada 2003 w sprawie sygn. akt XIII RC 1633/03 na rzecz małoletniej powódki M. K. (1) z kwoty po 250 zł miesięcznie do kwoty 1000 zł (tysiąc złotych) miesięcznie, płatnej z góry do rąk przedstawicielki ustawowej M. K. (2) do 5-go dnia każdego miesiąca poczynając od dnia 13 czerwca 2016 z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;

II. dalej idące powództwo oddala odstępując od obciążania powódki kosztami w tej części postępowania;

III. odstępuje od obciążania pozwanego kosztami sądowymi należnymi na rzecz Skarbu Państwa obciążając nimi Skarb Państwa;

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;

V. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn.akt III RC 90/16

UZASADNIENIE

Przedstawicielka ustawowa M. K. (2) działając w imieniu małoletniej powódki M. K. (1) wniosła o podwyższenie od pozwanego M. K. (3) na rzecz powódki alimentów z kwoty 250 zł do 2000 zł. miesięcznie.

Na uzasadnienie żądanego pozwu przedstawicielka ustawowa podała, że od czasu zasądzenia ostatnich alimentów minęło 13 lat, a w tym czasie znacznie wzrosły potrzeby i koszty utrzymania małoletniej powódki. Pozwany ma zaś możliwości zarobkowe i majątkowe, które pozwalają mu łożyć żądane alimenty.

Pozwany uznał powództwo częściowo do kwoty 500 zł alimentów miesięcznie. W pozostałej części wniosł o jego oddalenie zarzucając, że wykazane w pozwie wydatki na rzecz powódki zostały rażąco zawyżone i nie usprawiedliwiają żadnej kwoty alimentów.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Przedstawicielka ustawowa M. K. (2) i pozwany M. K. (3) są po rozwodzie od 21.11.2003 r. Z małżeństwa mają córkę M. K. (1) ur. (...) M. K. (2) z nieformalnego związku ma syna H. N. lat 5, na którego utrzymanie ojciec płaci dobrowolnie 500-1000 zł miesięcznie. Małoletnia powódka mieszka z matką, przyrodnim bratem i dziadkami w domu macierzystych dziadków. W domu jest 5 pokoi, kuchnia i 3 łazienki. M. K. (4) dobrowolnie oddaje rodzicom 600 zł miesięcznie tytułem udziału jej i dzieci rachunkach domowych i z powodu zamieszkiwania. Matka powódki od 5 lat poprowadzi własną działalność gospodarczą w zakresie produkcji urządzeń odwadniających. Działalność przynosi jej straty. Dodatkowo pracuje od 15 lat jako handlowiec w firmie swego ojca mieszczącej się przy jego domu. Firma ta produkuje urządzenia odwadniające używane przy budowie autostrad. Jej średnie zarobki wynoszą 1500 zł netto miesięcznie. W marcu 2016 wynosiły 3800 zł netto, a w kwietniu 2016-4000 zł netto miesięcznie. M. K. (2) ma własny dom typu bliźniak we W. przy ul. (...). Jej matka emerytka wynajmuje innym osobom połowę tego domu za 2500 zł miesięcznie, a pieniądze uzyskane z najmu przeznacza na spłatę kredytów M. K. (2). W niewynajmowanej części domu matka powódki opłaca w nieustalonej kwocie rachunki i firmę ochroniarską. M. K. (2) jest również właścicielką mieszkania we W. przy ul. (...), w którym dożywotnio mieszka jej babka. Matka powódki od 3 grudnia 2016 do 30 kwietnia 2015 spłaca kredyt mieszkaniowy, obecnie w ratach po 1402 zł miesięcznie. Pobrała go w łącznej kwocie 444.718 zł. 8 lutego 2011 pobrała kredyt w G. (...) Banku w łącznej kwocie 25.000 zł na zakup (...) rok produkcji 2005. Spłaca go w ratach po 525 zł miesięcznie do 16 lutego 2019. W dniu 31.03.2015 nabyła w leasingu samochód marki M. i spłaca z tego tytułu raty obecnie w kwocie 2300 zł miesięcznie do 30 marca 2020. W dniu 6.06.2014. pobrała kredyt w G. (...) Bank w łącznej kwocie 210.526 zł na zakup samochodu z 2012 P. (...). Spłaca go w ratach wynoszących obecnie 2911 zł miesięcznie - do dnia 05.06.2022 roku. Obciążenia M. K. (2) z tytułu spłacanych rat kredytów wynoszą łącznie 7138 zł miesięcznie przy osiągniętych zarobkach w kwocie 1500 zł netto miesięcznie i dochodach z najmu części domu w kwocie 2500 zł miesięcznie.

Małoletnia powódka M. K. (1) ma 15 lat. Jest uczennicą II klasy gimnazjum. Matka wydaje średnio na jej : wyżywienie 1000 zł, na zakup odzieży i obuwia 500 zł, na zakup środków higienicznych i chemii gospodarczej 300 zł, na opłatę telefonu komórkowego 50-100 zł, na korepetycje z matematyki 320 zł, za baterię do procesora słuchowego 250 zł miesięcznie, za wizytę u ortodonta 150 zł, za wizytę u dietetyka 75 zł. Do lutego 2017 płaciła raz na półtora miesiąca 360 zł za rehabilitację powódki, na którą skierował dziecko ortopeda z powodu zniszczonej chrząstki rzepki obu kolan. Na dojazd na nią samochodem do W. wydawała 300 zł w ciągu tego okresu.

Od marca 2016 powódka leczyła się u ortodonta. Koszt leczenia z aparatem na górny łuk, z ceną 8 wizyt wynosił 3000 zł. Ostatnia wizyta była przewidywana w styczniu 2017 lecz powódka nie stawiała się u lekarza.

Powódka średnio choruje 2 razy w roku i jednorazowo jej leki kosztują 100 zł, miesięcznie daje to koszt 16 zł . Raz do roku jej wycieczka szkolna kosztuje 400 zł, co miesięcznie daje 33 zł. Opłata za ubezpieczenie, komitet rodzicielski wynosi łącznie 92 zł rocznie, a miesięcznie 7,66 zł. Wyprawka szkolna kosztuje rocznie 1000 zł, co po rozbiciu na 12 miesięcy daje 83 zł miesięcznie. Podręczniki szkolne są darmowe. Powódka od urodzenia cierpi na niedosłuch. Korzysta z procesora słuchowego zasilanego bateriami. Procesor podlega wymianie co 5 lat. Obecnie od 2 lat powinien być wymieniony. Ostatni raz zabieg ten był wykonany za darmo przez NFZ. M. K. (2) zwróciła się ostatnio do NFZ o informację czy zabieg wymiany procesora może być refundowany. Nie jest znana odpowiedź NFZ w tej kwestii.

Pozwany M. K. (3) od 14 grudnia (...) przebywa w Areszcie Śledczym w związku z podejrzeniem wyłudzenia kredytu i odszkodowania z tytułu kredytu. Po rozwodzie z M. K. (2) nie ożenił się ponownie. Na utrzymaniu ma jedynie powódkę. Do czasu tymczasowego aresztowania mieszkał z konkubiną P. M. i jej córką – lat 11 przez około 10 miesięcy w wynajmowanym domu w K.. Umowa najmu obowiązywała do 31 grudnia 2016. Oboje mieli zamiar zakupu tego domu na własność i zobowiązali się do tego nieformalnie pisemnie z pominięciem notariusza. Konkubina wprowadziła się w styczniu 2017 i do transakcji nie doszło. W czasie wspólnego zamieszkiwania płacili wspólnie za rachunki w domu, w tym za gaz 550 zł, wywóz ścieków 130 zł, internet 60 zł, telefon 60 zł, energia 133 zł, łącznie 933 zł miesięcznie. Pozwany pracował na ¼ etatu jako handlowiec w firmie jego matki. Oficjalnie zarabiał 393.96 zł miesięcznie. Przez ostatnie 3 lata pozwany zaoszczędził 20.000 zł na dopłatę do wymiany procesora słuchowego

powódki, jeśli pełna refundacja z NFZ nie byłoby możliwa. Pozwany ma zadłużenie na kartach kredytowych. We wrześniu 2016 wyniosło ono 10.010,13 zł. 8 lat temu pobrał kredyt w nieustalonej wysokości na zakup samochodu marki M. z 2007 roku produkcji. Rata kredytu wynosi 1500 zł miesięcznie. Termin jego spłaty upływa za 2 lata. (...) kupił za 60.000 zł. M. K. (3) nie posiada własnego mieszkania. W przeszłości wynajmował mieszkanie we W. na ulicy (...). W K. na ul. (...) mieszka jego babka. Pozwany jest właścicielem samochodu marki M. typu kabriolet nr. rejestracyjny (...) rok produkcji 2007. Jest zarejestrowany na jego nazwisko w wydziale komunikacji w K.. W przeszłości pozwany pracował dorywczo przy montażu odwodnień, ich konserwacji i czyszczeniu. Zarabiał wtedy 3000 zł miesięcznie. Z zawodu jest technikiem samochodowym. W styczniu 2016 pozwany zarabiał 3000 zł miesięcznie w firmie matki. Od maja 2015 do stycznia 2016 powódka zamieszkiwała z pozwanym w wynajmowanym mieszkaniu we W. przy ul. (...). Od stycznia 2016 M. K. (3) nie ma praktycznie kontaktu z powódką.

Ostatnie alimenty od pozwanego na rzecz powódki były zasądzone w kwocie 250 zł miesięcznie wyrokiem rozwodowym Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 21 listopada 2003 w sprawie sygn. akt XIII RC 1633/03.

W czasie zasądzenia ostatnich alimentów:

Małoletnia M. K. (1) miała rok i 8 miesięcy. Od urodzenia cierpiała na niedosłuch i była rehabilitowana. Jej rodzice mieszkali oddzielnie bo byli w separacji.

Matka powódki mieszkała z M. w domu swych rodziców. M. K. (2) studiowała wieczorowo na Akademii (...) i nie pracowała. Była na urlopie wychowawczym i pobierała zasiłek z tego tytułu w kwocie 318 zł miesięcznie.

Pozwany studiował na V roku Politechniki, nie pracował i był na utrzymaniu swoich rodziców. Mieszkał w mieszkaniu swojej siostry. Dobrowolnie płacił na utrzymanie córki M. 250 zł miesięcznie. Miał stały, systematyczny kontakt z powódką.

Dowód:

- odpis wyroku rozwodowego k. 6-7,
- akta SO we Wrocławiu sygn. XII RC 1633/03,
- rozliczenie PIT pozwanego k. 29-33,
- umowa pozwanego użyczenia domu k. 34-35,
- wywiad kuratorski k.41-44,
- opinia szkolna k. 45,
- zaświadczenie lekarskie ortodonta k. 49,
- rachunek za energię k 53, k 108-109, za wywóz śmieci k 54, za wodę k. 105, wywóz ścieków k. 107 w domu dziadków powódki,
- rachunek za roczne ubezpieczenie domu k 57,
- zaświadczenie o zarobkach pozwanego k. 59-65, k.71, k. 92,
- oświadczenie k. 72,
- rachunki pozwanego z tytułu utrzymywania wynajmowanego domu w K. k. 73-85, k.117,
- wyciąg z rachunku bankowego pozwanego z zadłużeniem k. 86-91,

- PIT matki powódki za 2015 rok k. 98-102,
- faktura k. 104,
- faktura za rehabilitację powódki k. 110,
- zaświadczenie o zarobkach matki powódki k. 113, k. 135,
- karta z wydziału komunikacji k. 128,
- zaświadczenie od ortodonta k. 133,
- zaświadczenia od ortodonta k. 134, k 143, k 183,
- harmonogram spłaty kredytów ni kopi umów kredytowych matki powódki k.147-171,
- kopia pisma ze szkoły powódki k. 173,
- zeznań M. K. (2) k.119-120, k.177odw-178 i pozwanego k. 216-219

Sąd zauważył

Sąd podwyższył alimenty od pozwanego na rzecz powódki. W oparciu o dowody zebrane w sprawie uznał bowiem, że zaszła istotna zmiana w rozumieniu art. 138 kro.

Od czasu zasądzenia ostatnich alimentów minęło 13 lat . W międzyczasie z wiekiem znacznie wzrosły usprawiedliwione potrzeby powódki i koszty jej utrzymania.

Dotychczasowe alimenty w kwocie 250 z były zasądzone gdy powódka miała niespełna 2 lata. Aktualnie ma 15 lat i uczy się w gimnazjum . **Sąd przyjął, że miesięcznie koszty jej utrzymania wynoszą 1850 zł.** Składają się na nie średnie wydatki na: wyżywienie – 500 zł, odzież, obuwie 500 zł, środki higieniczne i chemię gospodarczą- 200 zł, komitet rodzicielski i ubezpieczenie 8 zł, wycieczka szkolna 33 zł, baterię do procesora słuchowego 250 zł , wyprawkę szkolną – 83 zł , opłatę za telefon 100 zł, leki w czasie choroby – 16 zł, udział w rachunkach domowych 200 zł. Jednorazowe wydatki roczne podzielono na 12 miesięcy, a 600 zł oddawane na utrzymanie domu przez przedstawicielkę ustawową jej rodzicom, podzielono na 3 osoby – powódkę jej matkę i brata.

Sąd uznał, że w pozwie zawyżono miesięczne koszty wyżywienia powódki na 1000 zł , zakupu środków higienicznych i chemii gospodarczej na 300 zł. Za realne przyjęto 500 zł na wyżywienie i 200 zł na środki higieniczne i chemię.

Przy ustaleniu kosztów utrzymania powódki nie uwzględniono wydatków na jej rehabilitację, leczenie ortodontyczne, wizyty u dietetyka, korepetycje z matematyki, zakup procesora słuchowego. Mimo zobowiązania przez Sąd, matka powódki nie przedstawiła aktualnych na dzień wyrokowania zaświadczeń o kosztach ponoszonych na tego rodzaju potrzeby małoletniej. Z zaświadczenia od ortodonta wynika, że leczenie miało być zakończone w styczniu 2017. Przedstawicielka ustawowa zeznała, że rehabilitacja córki ma trwać do lutego 2017. Poniesione już wydatki na ortodontę i rehabilitację nie mogą mieć wpływu na wysokość świadczeń alimentacyjnych zasądzanych na przyszłość, a nie wstecz. M. K. (2) nie wykazała, że NFZ nie refunduje zakupu procesora słuchowego, że opłaca dietetyka, korepetycje małoletniej i, że korepetycje są jej niezbędne do nauki. Przy zakupie procesora przy odpowiednich staraniach matki, powódka tak jak ostatnio może skorzystać z refundacji NFZ i wymienić urządzenie za darmo. Podkreślić należy, że przewidywalny koszt praktycznie zakończonego leczenia u ortodonta wynosił 3000 zł, a nie 8000 zł, jak usiłowała dowieść przedstawicielka ustawowa załączając do akt nieprawdziwe zaświadczenie sprzeczne z później przesłanym do Sądu przez tego samego lekarza.

Zgodnie z art. 133§ 1 kro do alimentacji zobowiązani są oboje rodzice powódki. Sąd ustalił udział pozwanego w tym obowiązku na kwotę 1000 zł miesięcznie przyjmując, że w pozostałej kwocie 850 zł powinien on obciążyć matkę

małoletniej. W myśl art. 135§ 2 kro na poczet pieniężnego obowiązku alimentacyjnego przedstawicielki ustawowej, Sąd zaliczył jej osobisty trud w wychowaniu powódki.

Sąd uznał, że wysokość zasądzonych alimentów odpowiada możliwościom zarobkowym pozwanego i usprawiedliwionym w zakresie tej kwoty potrzebom jego córki.

Za niewiarygodne uznano zaświadczenie o zarobkach pozwanego i M. K. (2). Pozwany utrzymywał, że przed aresztowaniem pracował na ¼ etatu w firmie jego matki. Jego udokumentowane zarobki w kwocie 393.96 zł są nierealne i podane w postępowaniu sądowym dla potrzeb sprawy o alimenty, tak jak w przypadku M. K. (2). Nieuzasadnioną jest praca pozwanego na częściowym, a nie pełnym etacie gdy ma świadomość ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego. Przez 13 lat M. K. (3) nie dostrzegał, potrzeby dobrowolnego podwyższenia alimentów, z pominięciem sądu. Jeśli praca w firmie matki jest nieopłacalna to powinien ją zamienić na lepszą. Dla potrzeb innej sprawy kurator sądowy ustalił, że w styczniu 2016 pracując w firmie u matki pozwany zarabiał 3000 zł. M. K. (3) potwierdził to osobiście w zeznaniach, a wywiad jest załączony do akt.

W czasie rozvodu pozwany studiował dziennie na V roku Politechniki (...). Należy założyć, że ukończył studia i z tym wykształceniem ma możliwości podjęcia dobrze płatnej pracy. Zauważyć należy, że możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji określają zarobki i dochody jakie uzyskiwałby przy pełnym wykorzystaniu swych sił fizycznych i umysłowych, nie zaś jego rzeczywiste zarobki. Obecnie pozwany nie może zarabiać bo przebywa w Areszcie. W założeniu jednak jego pobyt w areszcie ma charakter tymczasowy. W ocenie Sądu powódka nie zawiązała tej sytuacji i nie może ponosić finansowych konsekwencji we własnym utrzymaniu z powodu izolacji ojca. Nie mając obecnie zarobków pozwany posiada możliwości majątkowe dzięki, którym może przyczynić się do utrzymania córki. Sam zeznał, że od 3 lat zbierał pieniądze z jednego procenta podatku od dochodów z przeznaczeniem na potrzeby powódki. Z tego tytułu dysponuje kwotą 20.000 zł. Nie ma przeszkód aby przeznaczył te pieniądze na zasądzone alimenty. W przeciwnym razie powódka w trybie art. 132 kro może dochodzić alimentów od rodziców pozwanego jako zobowiązanych do świadczeń w dalszej kolejności.

Z obowiązku alimentacyjnego wobec powódki nie zwalnia pozwanego jego zadłużenie na kartach kredytowych. Zadłużenie nie może powodować bowiem ograniczenia małoletniemu powodowi środków utrzymania i wychowania. Osoba, na której ciąży obowiązek alimentacyjny musi się z tym liczyć i planować zadłużenia z uwzględnieniem tego obowiązku alimentacyjnego (orzeczenie SN z dnia 7 kwietnia 1994 I CR 3/94, nie publikowane).

Sąd uznał, że M. K. (2) również ma możliwości zarobkowe pozwalające na pokrycie jej udziału w alimentacji córki w kwocie 850 zł miesięcznie. Jej wykazane zarobki w kwocie 1482 zł nie są wiarygodne w sytuacji gdy łącznie spłaca 7138 zł z tytułu kredytów pobranych na samochody, nawet jeśli jej matka pomaga jej przeznacząc 2500 zł na te spłaty. Matka powódki podała w pozwie, że zarabia 4000 zł w firmie swego ojca. W zeznaniach zmieniła wersję podając, że jej zarobki obniżono aby nie zwolnić innej pracownicy. Jej zeznania o dochodach tak jak pozwanego są pokretnie i niewiarygodne dla sądu. Powszechniej wiadomym jest, że osobą zatrudnionym w rodzinnych firmach są zaniżane zarobki dla celów podatkowych lub dla odprowadzania niższych składek do ZUS.

Mając na względzie powyższe Sąd uwzględnił powództwo częściowo oddalając je w pozostałej części. O alimentach orzeczono na podstawie art. 133§1 w zw. z art.135§1 i 2 oraz z art. 138 kro.

Z uwagi na pobyt pozwanego w areszcie, odstąpiono od obciążania go kosztami sądowymi na rzecz Skarbu Państwa na podstawie art. 102 kpc. W postępowaniu windykacyjnym ich zajęcie z zarobków pozwanego byłoby niemożliwe, a w razie bezskuteczności egzekucji należałoby umorzyć należności sądowe na podstawie art. 122 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005.

O kosztach zastępstwa prawnego orzeczonego na podstawie art. 98 i art. 100 kpc. Z uwagi na częściowe uwzględnienie powództwa stosunkowo je rozdzielono przyjmując, że podlegają zwrotowi w połowie wysokości skoro uwzględniono jedynie połowę żądania zgłoszonego w pozwie.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano wyrokowi na podstawie art. 333§1 pkt 1 kpc.